

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-11-05/2013
P/13/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/069 – Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontroler	1. Artur Rałowski główny specjalista k. p. upoważnienie do kontroli nr 88166 z dnia 16.09.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Świlczy
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wójt Gminy Świlcza Wojciech Wdowik (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przebiegu i skutków likwidacji szkół publicznych.

Na terenie Gminy Świlcza w latach 2011-2013 zlikwidowano 3 szkoły podstawowe: Szkołę Podstawową w Bziance z dniem 31 sierpnia 2012r., Szkołę Podstawową nr 3 w Bratkowicach i Szkołę Podstawą w Błędowej Zgłobieńskiej z dniem 31 sierpnia 2013 r. Przed likwidacją ww. szkół zasięgnięto wymaganych opinii i dokonano niezbędnych uzgodnień z Podkarpackim Kuratorem Oświaty, ze związkami zawodowymi, zawiadomiono rodziców. Uchwały Rady Gminy dotyczące likwidacji zawierały wskazanie szkoły przejmującej uczniów. Były to szkoły publiczne prowadzone przez gminę. W miejsce zlikwidowanych szkół w Bziance i Bratkowicach powstały Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek w Bziance oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka”, które przejęły uczniów ze zlikwidowanych szkół. Utworzone szkoły weszły w prawa użytkowania nieruchomości szkół zlikwidowanych w związku z tym warunki lokalowe kształcenia dzieci nie uległy zasadniczej zmianie. Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż poprawiły się warunki organizacyjne kształcenia uczniów w szkołach prowadzonych przez inne podmioty niż gmina. Zwiększono znacznie ilość zajęć pozalekcyjnych, oraz nie prowadzono zajęć dydaktycznych w formie łączonej. Zespół Szkół w Dąbrowie (gminny) wyznaczony do przejęcia uczniów z podstawowej szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej posiada lepsze warunki lokalowe i organizacyjne niż zlikwidowana szkoła w zakresie: miejsc do rekreacji, zajęć sportowych, funkcjonowania świetlicy

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

i korzystania ze stołówki szkolnej Zapewnia również mniejszą liczbę łączonych godzin dydaktycznych, oraz większą ilość zajęć pozalekcyjnych oferowanych uczniom.

Likwidacja szkół nie wpłynęła na pogorszenie warunków dowożenia uczniów do szkół.

Działania podjęte w celu zmniejszenia ilości szkół publicznych na terenie gminy wpłyną na zmniejszenie wydatków na zadania oświatowe w 2013r. o planowaną kwotę 1.263 tys. zł. Ponadto likwidacja Szkoły Podstawowej w Bziance dała wymierne korzyści finansowe w wysokości 275554 zł., w roku szkolnym 2012/13, a przewidywane korzyści finansowe wynikające z likwidacji Szkoły Podstawowej nr 3 w Bratkowicach w roku szkolnym 2013/14 wyniosą 267413 zł.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż został naruszony art. 82 ust. 2b oraz art. 82 ust 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.) (w dalszej części wystąpienia zwanej ustawą) w związku z likwidacją Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej złożyło wnioski w dniu 29 kwietnia 2013 r. „o dokonanie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Gminę Świlcza”. Zgodnie z art. 82 ust. 2b ustawy „organ dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia”, lub zgodnie z art. 82 ust 4 ustawy „organ o którym mowa w ust. 1 wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji (...)” Do dnia zakończenia kontroli nie dokonano wpisu do ewidencji oraz nie wydano decyzji odmownej.

Ponadto naruszono art.14 a ust. 1 ustawy w myśl którego Rada Gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Szkoły podstawowe w Bratkowicach oraz w Błędowej Zgłobieńskiej zostały zlikwidowane z dniem 31 sierpnia 2013 r. natomiast uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie planu sieci, prowadzonych przez Gminę Świlcza publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych została podjęta w dniu 30 października 2013 r. (uchwała nr XLIV/344/2013).

Stwierdzone nieprawidłowości nie mają zasadniczego znaczenia dla celu prowadzonej kontroli w związku z tym nie wpłynęły na ocenę ogólną kontrolowanej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

3.1.Organizacja gminnej sieci szkół i warunki kształcenia uczniów.

3.1.1 Zapewnienie uczniom zlikwidowanych szkół możliwości kontynuowania nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu.

1.

Zadania oświatowe na terenie gminy Świlcza są realizowane przez: 3 publiczne przedszkola, 2 publiczne szkoły podstawowe, 5 zespołów szkół, ponadto gmina przekazuje dotacje dla Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek, oraz dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach.

Ilość oddziałów prowadzonych w poszczególnych placówkach oraz liczba uczniów kształtuje się następująco:

-Przedszkole Publiczne w Bratkowicach 6 oddziałów/144 wychowanków

-Przedszkole Publiczne w Trzcianie 2 oddziały /50 wychowanków

Opis stanu
faktycznego

-Przedszkole Publiczne w Świlczy 5 oddziałów /125 wychowanków

-Szkoła Podstawowa Nr 1 w Mrowli:

a) oddział przedszkolny 1 oddział /25 wychowanków

b) oddział klasy „0” 1 oddział/25 uczniów

c) szkoła podstawowa 6 oddziałów /89 uczniów

-Szkoła Podstawowa Nr 2 w Bratkowicach:

a) oddział klasy „0” -1 oddział/18 uczniów

b) szkoła podstawowa 6/77 uczniów

-Zespół Szkół w Dąbrowie:

a) oddział przedszkolny 1 oddział /22 wychowanków

b) oddział klasy „0”-1 oddział/21 uczniów

c) szkoła podstawowa 6 oddziałów /62 uczniów

-Zespół Szkół w Trzcianie:

a) oddziały klasy „0”-2/47 uczniów

b) szkoła podstawowa 9 oddziałów /176 uczniów

c) gimnazjum 6 oddziałów /137 uczniów

-Zespół Szkół w Rudnej Wielkiej:

a) oddział przedszkolny-1 oddział/27 uczniów

b) oddział klasy „0”-1 oddział/26 uczniów

c) szkoła podstawowa 6 oddziałów /96 uczniów

d) gimnazjum 6 oddziałów /122

-Zespół Szkół w Świlczy:

a) szkoła podstawowa 10 oddziałów /189 uczniów

b) gimnazjum 4 oddziałów/87 uczniów

-Zespół Szkół w Bratkowicach:

a) szkoła podstawowa 6 oddziałów /149 uczniów

b) gimnazjum 5 oddziałów /105 uczniów

Szkoły i placówki oświatowe dotowane przez Urząd Gminy

-Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek

a)oddział kl. „0” 1 oddział/19 uczniów

b)szkoła podstawowa 6 oddziałów/52 uczniów

-Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach

a)szkoła podstawowa 6 oddziałów/79 uczniów

Gmina nie skorzystała z możliwości jakie dawał art. 5 ust. 9 ustawy i nie utworzyła oddzielnej jednostki do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i przedszkoli. Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Świlczy przewiduje jedynie funkcjonowanie dwuosobowego stanowiska pracy d/s oświaty, do którego zadań należy między innymi: prowadzenie w uzgodnieniu z Kuratorem Oświaty dokumentacji projektów organizacyjnych, organizowanie konkursów na dyrektorów

placówek oświatowych, prowadzenie spraw dotyczących sieci placówek oświatowych dla których gmina jest organem prowadzącym w tym tworzenie i likwidacja szkół.

(Dowód akta kontroli str.: 9, 406)

2.

Na terenie Gminy Świlcza zmiany w sieci szkół polegały na likwidacji trzech publicznych szkół podstawowych w miejscowościach: Bzianka, Bratkowice, Błędowa Zgłobieńska. Likwidacja odbywała się na podstawie przepisu art. 59 ust. 1 i 2 w związku z art. 5c pkt 1 ustawy.

1.Szkoła Podstawowa w Bziance została zlikwidowana w wyniku podjęcia uchwały Rady Gminy Świlcza nr XIX/143/2012 (z dnia 23 marca 2012 r.) z dniem 31 sierpnia 2012 r. Uczniom klas I-VI zapewniono możliwość kontynuowania nauki w publicznym Zespole Szkół w Świlczy, zaś dzieciom odbywającym wychowanie przedszkolne w publicznym Przedszkolu w Świlczy. Na dzień 30 września 2011 r. tj. przed likwidacją Szkoła Podstawowa w Bziance liczyła 41 uczniów oraz oddział klasy „0” z 13 wychowankami.

Budynek zlikwidowanej szkoły został na podstawie umowy z dnia 28 sierpnia 2012 r. użyczony nieodpłatnie przez gminę Świlcza Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu z Prowincji Krakowskiej. Zgodnie z §2 umowy nieruchomości mogła być wykorzystana wyłącznie do prowadzenia - przez biorącego w użyczenie - publicznej szkoły podstawowej. Decyzja zezwalająca na utworzenie Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek od 1 września 2012 r. o stopniu organizacyjnym klas od I do VI i klasy „0” została wydana przez Wójta Gminy Świlcza w dniu 26 kwietnia 2012r. (nr ED.4422-01/2012).

Rodzice uczniów i wychowanków uczęszczających do zlikwidowanej szkoły zostali poinformowani listownie, iż gmina zapewniła dzieciom naukę w Szkole Podstawowej w Świlczy oraz w Przedszkolu w Świlczy, jak również o możliwości kontynuowania nauki w nowoutworzonej szkole. Wszyscy uczniowie uczęszczający do zlikwidowanej szkoły kontynuują naukę w szkole Sióstr Nazaretanek.

2.Szkoła Podstawowa nr 3 Bratkowicach została zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2013 r. na podstawie uchwały nr XIX/142/2012 z dnia 23 marca 2012 r. Rady Gminy w Świlczy. Zgodnie z uchwałą uczniom klas I-VI zapewniono możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej nr 1 w Bratkowicach wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Bratkowicach oraz w Szkole Podstawowej nr 2 w Bratkowicach. Dzieciom odbywającym roczne wychowanie przedszkolne zapewniono miejsca w przedszkolu w Bratkowicach. Na dzień 30 września 2012 r. do zlikwidowanej szkoły uczęszczało 74 uczniów, a do oddziału klasy „0” 16 wychowanków.

Rodzice uczniów i wychowanków zostali poinformowani o zapewnieniu miejsc do nauki dzieci w Szkole Podstawowej nr 1 i nr 2 w Bratkowicach oraz w Przedszkolu w Bratkowicach.

Budynek w którym znajdowała się zlikwidowana szkoła został na podstawie umowy z dnia 14 stycznia 2013 r. użyczony nieodpłatnie przez gminę Stowarzyszeniu Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka”. Zgodnie z postanowieniami § 2 umowy nieruchomości mogła być wykorzystana wyłącznie do prowadzenia niepublicznej szkoły podstawowej klas od I-VI. Wspomniane Stowarzyszenie zostało wpisane do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez Wójta Gminy Świlcza (zaświadczenie nr ED.4430-1/2013). Zgodnie z zaświadczeniem stowarzyszenie zadeklarowało termin rozpoczęcia działalności Niepublicznej Szkoły Podstawowej

w Bratkowicach z dniem 1 września 2013 r. Uczniowie ze zlikwidowanej szkoły w Bratkowicach uczęszczają do szkoły powołanej przez Stowarzyszenie.

3. Szkoła Podstawowa w Błędowej Zgłobieńskiej została zlikwidowana z dniem 31 sierpnia 2013 r. na podstawie uchwały Rady Gminy Świlcza nr XXX/232/2012 z dnia 14 grudnia 2013 r. Uczniom szkoły zapewniono możliwość kontynuowania nauki w szkole podstawowej w Dąbrowie wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Dąbrowie. Zlikwidowana szkoła na dzień 30 września 2012 r. liczyła 37 uczniów szkoły podstawowej oraz 11 wychowanków oddziału klasy „0”.

Rodziców poinformowano o możliwości kontynuowania nauki przez dzieci w Zespole Szkół w Dąbrowie. Uczniowie ze zlikwidowanej szkoły uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Dąbrowie (2 uczniów) oraz do Szkoły Podstawowej w Trzcianie (2 uczniów). Na dzień 19 listopada 2013 trwa kontrola wypełniania obowiązku szkolnego przez uczniów szkoły zlikwidowanej. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta pozostali uczniowie ze szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej, nie pobierają nauki w szkołach na terenie Gminy Świlcza. Kontrola realizacji obowiązku szkolnego uczniów jest w toku. Miejsce kontynuowania nauki będzie znane po jej zakończeniu.

Ponadto w 2011 r. Rada Gminy w Świlczy dokonała nieudanej próby przekształcenia szkoły w szkołę filialną. W dniu 16 grudnia 2011 r. Rada Gminy w Świlczy podjęła uchwałę nr XV/110/2011 w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej. Zgodnie uchwałą z końcem 31 sierpnia 2012 r. przekształcono szkołę o strukturze organizacyjnej obejmującej klasę „0” raz klasy od I do VI w szkołę filialną o strukturze organizacyjnej obejmującej klasę „0” oraz klasy od I-III podporządkowanej organizacyjnie Szkole Podstawowej w Trzcianie.

W dniu 29 lutego 2012 r. do WSA w Rzeszowie za pośrednictwem Wójta Gminy Świlcza wpłynęła skarga w , której wnioskodawcy wnosili o uchylenie przedmiotowej uchwały.

W dniu 8 maja 2012 r. Rada Gminy Świlcza podjęła uchwałę uchylającą uchwałę w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej (uchwała nr XXI/162/2012) W związku z uchyleniem uchwały przez Radę Gminy i wycofaniem skargi przez skarżących Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie postanowieniem nr IISA/Rz 318/12 umorzył postępowanie.

W dniu 17 lutego 2012 r. została zawarta umowa użyczenia pomiędzy Wójtem Gminy a Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej. Zgodnie z § 2 użyczający oddał Stowarzyszeniu wpisanym do ewidencji szkół i placówek niepublicznych (zaświadczenie ED.4430-1/2012) trzy sale lekcyjne w budynku szkoły w celu prowadzenia zajęć w oddziałach IV-VI szkoły podstawowej. Umowa została zawarta od 1 września 2012 na okres prowadzenia Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej. W dniu 6 września 2012r. Wójt Gminy Świlcza wydał decyzję ED 4430-01/2012 w której wykreślił z dniem 1 września 2012 r. z ewidencji szkół i placówek niepublicznych, Niepubliczną Szkołą Podstawową w Błędowej Zgłobieńskiej w związku z niepodjęciem działalności przez wymienioną Szkołę w terminie wskazanym w zgłoszeniu tj. w dniu 1 września 2012 r.

(Dowód akta kontroli str.:10-12, 42-45, 60,64-65, 105-108, 117-119,168-170,211-239,556-561)

3.

-Likwidacja Szkoły Podstawowej w Bziance.

O zamiarze likwidacji szkoły zostały poinformowane zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. nr 79 poz. 854

ze zm.) Związek Nauczycielstwa Polskiego – Zarząd Oddziału w Świlczy oraz Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania w Rzeszowie. W przesłanych opiniach na temat likwidacji szkoły związku zawodowe wyraziły obawę o losy zwalnianych nauczycieli, ZNP w uchwale nr 1/2012 odniósł się negatywnie do zamiaru likwidacji szkoły w związku z planowanymi zwolnieniami. Podkarpacki Kurator Oświaty w dniu 31 stycznia 2012 r. zaopiniował pozytywnie zamiar likwidacji szkoły.

W aktach sprawy nie występują dokumenty świadczące o występowaniu protestów społecznych związanych z likwidacją szkoły.

(Dowód akta kontroli str.: 11-34)

-Likwidacja Szkoły Podstawowej nr 3 w Bratkowicach

O zamiarze likwidacji szkoły zostały poinformowane związki zawodowe. Związek Nauczycielstwa Polskiego zaopiniował negatywnie projekt uchwały Rady Gminy o likwidacji SP nr 3 w Bratkowicach (uchwała ZNP 2/2012). W opinii stwierdzono, iż szkoła przeznaczona do likwidacji posiada wysoko wykwalifikowaną kadrę, która będzie miała problemy z znalezieniem pracy w wyniku likwidacji szkoły. Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania w przesłanej opinii wyraziła swój niepokój w związku z brakiem możliwości zatrudnienia dla nauczycieli oraz pracowników administracyjnych. Podkarpacki Kurator Oświaty w dniu 31 stycznia 2012 r. wyraził negatywną opinię dotyczącą zamiaru likwidacji SP 3 w Bratkowicach. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono między innymi, iż: *„brak racjonalnej zasady przydziału uczniów z obwodu Szkoły Podstawowej nr 3 do obwodu Szkoły Podstawowej nr 1 czy Nr 2 w Bratkowicach oznaczać będzie niepotrzebne konflikty międzysąsiedzkie oraz stres ze strony dzieci jak i rodziców.”* Ponadto zgodnie z opinią *„baza Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach jest nie najlepsza i niewiele się różni od bazy zlikwidowanej szkoły.”*

Z powodu planowanej likwidacji SP nr. 3 w Bratkowicach w dniu 15 grudnia 2011 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” i przedstawicieli Urzędu Gminy. Ustalono między innymi, iż Stowarzyszenie wystąpi do *„Gminy na piśmie do 5 stycznia 2012 r. z wnioskiem o założenie szkoły niepublicznej na prawach publicznych do dnia 30 września 2012 r”. (...). Ponadto „Gmina deklaruje przekazanie obiektu szkolnego wraz z wyposażeniem na prowadzenie w/w szkoły w formie dopuszczonej prawem za „przystłowiową złotówkę.”*

(Dowód akta kontroli str.: 64-106)

-Likwidacja Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej.

W związku z zamiarem likwidacji szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej Zarząd Oddziału ZNP w Świlczy w uchwale nr 6/2012 r. sprzeciwił się likwidacji szkoły i tym samym negatywnie zaopiniował projekt uchwały o likwidacji szkoły. Głównym argumentem podnoszonym przez związek był fakt, iż likwidacja placówki spowoduje utratę pracy dla nauczycieli i pracowników należących do ZNP. *„W opinii związku likwidacja szkoły w przyszłości przyniesie wiele negatywnych i nieodwracalnych skutków, a brak aprobaty ze strony zarówno rodziców jak uczniów wyzwoli wiele negatywnych emocji”.*

Międzyzakładowa Komisja NSZZ Solidarność Oświaty i Wychowania w Rzeszowie w piśmie z dnia 21 listopada 2012 r. wyraziła sprzeciw w sprawie likwidacji szkoły. Przytoczono między innymi następujące argumenty: *„dowożenie uczniów do szkół sąsiednich mimo deklarowanej opieki będzie niebezpieczne i uciążliwe dla dzieci”.*(...). *„Budynek szkolny w Błędowej Zgłobieńskiej jest w dobrym stanie,*

oddany do użytku w 1998 r. Pomieszczenia wyposażone są w podstawowy sprzęt szkolny i pomoce naukowe oraz pracownię komputerową”.

Podkarpacki Kurator Oświaty w dniu 5 listopada 2012 r. wydał negatywną opinię w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej. Zgodnie z nią przeciwko likwidacji szkoły przemawiają między innymi następujące argumenty: *„warunki w szkole są dobre zapewniają młodszym dzieciom możliwość pobierania nauki w miejscu zamieszkania, kilka lat temu szkoła została wybudowana od podstaw przy zaangażowaniu mieszkańców wsi, uczniowie z Błędowej nie będą dowożeni do najbliższej szkoły podstawowej w Trzycanie ale do bardziej oddalonej miejscowości”.*

W dniu 15 stycznia 2013 r. do Wójta Gminy Świlcza wpłynął wniosek pełnomocnika inicjatora referendum o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie likwidacji szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej. W dniu 13 lutego 2013 r. Rada Gminy podjęła uchwałę XXXIV/257/2013 w sprawie odrzucenia przedmiotowego wniosku. W wyniku złożonej skargi przez pełnomocnika inicjatorów referendum do WSA w Rzeszowie na ww. uchwałę Rady Gminy. Sąd po rozpoznaniu sprawy w dniu 19 marca 2013r. odrzucił przedmiotową skargę (sygn. akt.SA/Rz215/13) w związku z niezachowaniem terminu określonego w art. 20 ust. 1 ustawy o referendum. W dniu 25 marca 2013 r. inicjatorzy referendum złożyli wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi. WSA postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2013r.(sygn. akt IISA/RZ 215/13) odmówił przywrócenia terminu do wniesienia skargi. W dniu 19 kwietnia 2013r, została wniesiona skarga kasacyjna na postanowienie WSA do Naczelnego Sądu Administracyjnego . NSA w dniu 13 czerwca 2013r. postanowieniem sygn. akt II OSK1343/13 skargę oddalił. Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 13 czerwca 2013 (II OZ454/13) oddalił zażalenie na postanowienie (WSA IISA/RZ 215/13) w sprawie przywrócenia terminu do wniesienia skargi.

Rodzice podjęli również kroki zmierzające do zmiany uchwały w sprawie likwidacji szkoły. W dniu 22 lutego 2013 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie za pośrednictwem Wójta Gminy Świlcza wpłynęły 2 skargi na uchwałę XXX/232/2012 Rady Gminy Świlcza w sprawie likwidacji szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej złożone przez M.Z i R.J rodziców uczniów likwidowanej szkoły.

W uzasadnieniu do skargi podnoszono między innymi następujące argumenty:

-„zaskarżona uchwała narusza strukturę szkolnictwa w rejonie oraz art.17 ust. 1 i ust. 2 ustawy o systemie oświaty (...)”, (...), „po wejściu uchwały dzieci pięć i sześć lat będą zmuszone do przemieszczania się na znaczne odległości od domu rodzinnego, w treści uchwały nie określono sposobu dowozu dzieci do szkoły w Dąbrowie”(…) „W miejscowości istnieje jedyna placówka oświatowa, którą jest szkoła o stuletniej tradycji. Obok starego budynku szkolnego w latach 90 tych ubiegłego wieku częściowo kosztem i staraniem mieszkańców wsi, wybudowano nowy budynek szkoły z przeznaczeniem na cele oświatowe. Zamiarem władz gminy jest po likwidacji szkoły przeznaczenie je na Zakład Opieki Lecznicej, z czym nie zgadzamy się jako mieszkańcy.” Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy „Obowiązkiem gminy jest 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art.71b, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej w tym przypadku uczeń z autyzmem zamieszkały w Trzycanie, który obecnie uczęszcza do klasy V zgodnie z uchwałą będzie zmuszony z dniem 1 września 2013r. zmienić szkołę na szkołę w Dąbrowie. Powyższe rozwiązanie jest niezgodne z art. 17 ust. 3 Ustawy o systemie oświaty , gdyż szkoła w Dąbrowie nie jest najbliższym miejscem

zamieszkania tego dziecka. Kilkakrotna zmiana środowiska dla tego dziecka będzie bardzo niekorzystna”

WSA w Rzeszowie w dniu 11 lipca 2013r. oddalił skargę wyrokiem IISA/Rz256/13 (wyrok nie jest prawomocny)

W związku z likwidacją Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej złożyło wniosek w dniu 29 kwietnia 2013. „o dokonanie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Gminę Świlcza”. Zgodnie z art. 82 ust. 2b „organ dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia”, lub „zgodnie z art. 82 ust. 4 ustawy, organ o którym mowa w ust. 1 wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji (...)” Do dnia 31 października 2013r. nie dokonano wpisu do ewidencji oraz nie wydano decyzji odmownej.

(Dowód Akta kontroli str.:118-262,275-284)

Stowarzyszenie zwracało się do Wójta Gminy z prośbą o użyczenie budynku szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej w celu prowadzenia niepublicznej szkoły. Wójt między innymi w pismach z 20 sierpnia 2013 r. oraz 22 lipca 2013 r. odmawiał przekazania budynku szkoły Stowarzyszeniu powołując się na sytuację demograficzną gminy, koszty utrzymania szkoły oraz wyniki nauczania.

Mieszkańcy Gminy Świlcza w związku z likwidacją szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej złożyli wniosek do Komisarza Wyborczego w Rzeszowie o przeprowadzenie referendum w sprawie odwołania Wójta Gminy Świlcza przed upływem kadencji. Przedmiotowe postanowienie zostało wydane w dniu 4 września 2013r., termin przeprowadzenia referendum wyznaczono na 27 października 2013 r. W aktach sprawy znajduje się pismo 5 osób zamieszkałych w Błędowej Zgłobieńskiej z dnia 2 sierpnia 2013 r. z którego wynika, iż bezpośrednią przyczyną złożenia wniosku było nie wyrażenie zgody przez Wójta Gminy na przekazanie Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej budynku szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej na potrzeby dalszej edukacji dzieci.

Ponadto w dokumentacji znajdują się interwencje Rzecznika Praw Dziecka, Posłów na Sejm RP, które wskazują na konieczność ponownego przeanalizowania przedmiotowej sprawy z uwzględnieniem interesów społeczności lokalnej.

(Dowód akta kontroli str.:256-259, 285-298, 573-580)

Nauczyciele w nowopowstałych szkołach zostali zatrudnieni na podstawie kodeksu pracy w ramach umów o pracę. Nauczycielom przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze, dodatek za wysługę lat, a w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach wypłacano również dodatki za wychowawstwo, opiekę nad stażystami, dodatki funkcyjne. Wymagane pensum wynosiło: w Publicznej Szkole Podstawowej Sióstr Nazaretanek dla nauczycieli przedmiotów 18 godzin, nauczyciela w „0” 22 godziny, nauczyciela bibliotekarza 30 godzin, dyrektora 12 godzin dydaktycznych tygodniowo, natomiast w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach 23 godziny tygodniowo. W szkołach nie wprowadzono czesnego. Nauczyciele w obu szkołach są zatrudniani na czas określony do 31 sierpnia.

W roku likwidacji tj. 2012 (Szkoły Podstawowej w Bziance) w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego średnie wynagrodzenie dla jednego nauczyciela wynosiło 3615,26 zł.

Na dzień 30 września 2012r w nowopowstałej Publicznej Szkole Podstawowej Sióstr Nazaretanek przeciętne wynagrodzenie miesięczne pracowników pedagogicznych zatrudnionych w pełnym wymiarze zajęć wynosiło 2415,24 zł. Średnia miesięczna

płaca w Publicznej Szkole Podstawowej Sióstr Nazaretanek wynosiła 66,8% wynagrodzenia w szkołach prowadzonych przez Urząd Gminy.

W 2013 r. została zlikwidowana Szkoła Podstawowa nr 3 w Bratkowicach w jej miejsce powołano Niepubliczną Szkołę Podstawową w Bratkowicach w której przeciętne wynagrodzenie dla pracownika pedagogicznego wynosi 3575,68 zł. Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę Świlcza będzie sporządzone na koniec roku 2013.

(Dowód akta kontroli str.:299-312)

4.

W obwodach szkół które zostały zlikwidowane tj.: w miejscowościach Bratkowice, Bzianka, Błędowa Zgłobieńska w latach 2006-2012 zaobserwowano nieznaczną fluktuację urodzeń dzieci. W roku 2012 we wszystkich wymienionych obwodach urodziło się mniej dzieci niż w roku 2011(w Bratkowicach i Bziance o czworo mniej, w Błędowej Zgłobieńskiej o dwoje mniej.). W obwodzie w którym została zlikwidowana szkoła i na jej miejsce nie powstała inna tj. w Błędowej Zgłobieńskiej poziom urodzeń w latach 2009-2012 kształtuje się na tym samym niskim poziomie od 6-8 dzieci rocznie. W latach 2006-2012 liczba urodzeń na terenie gminy systematycznie maleje; w roku 2006 wynosiła 176 urodzeń a w roku 2012 161 urodzeń.

(Dowód akta kontroli str.:313-314)

5.

Na terenie Gminy Świlcza funkcjonują dwie szkoły powstałe na bazie nieruchomości należących do Gminy. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” działa na podstawie wpisu do ewidencji szkół i placówek niepublicznych (zaświadczenie ED.4430-1/2013). Szkoła podjęła działalność w dniu 1 września 2013r. w budynku gminnej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach nr 3. Zgodnie z umową nieodpłatnego użyczenia z dnia 14.01.2013r., Stowarzyszenie może wykorzystać wspomnianą nieruchomość jedynie do prowadzenia szkoły podstawowej klas od I-IV. Wójt Gminy udostępnił szkołę wraz z całym wyposażeniem. Do Stowarzyszenia w myśl § 3 umowy należało ponoszenie kosztów związanych ze zwykłym użytkowaniem, konserwacją. Umowa została zawarta na okres do 31 sierpnia 2016 r.

-Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek w Bziance prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu – Prowincję Krakowską na podstawie decyzji wydanej przez Wójta Gminy Świlcza ED 4422-01/2012. Zgodnie z decyzją szkoła podjęła działalność z dniem 1 września 2012r. Działalność dydaktyczno - oświatowa odbywa się w budynku zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Bziance. Umowa nieodpłatnego użyczenia nakładała na Zgromadzenie obowiązek ponoszenia zwykłych niezbędnych do zachowania w stanie niepogorszonym przedmiotowej nieruchomości kosztów. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

(Dowód akta kontroli str.: 42-45, 105-108)

6.

Plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Świlcza został ustalony w uchwałach Rady Gminy nr XXII/166/2012 z dnia 1 czerwca 2012 r. oraz nr XXXVIII/281/2013 z dnia 29 kwietnia 2013 r. Uchwały zawierały zmiany planu powstałe wyniku likwidacji szkół w miejscowościach Bzianka, Bratkowice oraz Błędowa Zgłobieńska. W ww. dokumentach dostosowano

również granice obwodów do nowopowstałego planu sieci szkół. Uchwały zostały opublikowane w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Plan sieci prowadzonych przez Gminę Świlcza, publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych został uaktualniony w dniu 1 czerwca 2012 r. (uchwała nr 167/2012) tj. po likwidacji Szkoły Podstawowej w Bziance. Natomiast Rada Gminy podjęła uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie planu sieci, prowadzonych przez Gminę Świlcza publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w dniu 30 października 2013r. (uchwała nr XLIV/344/2013) Likwidacja szkół z oddziałami przedszkolnymi nastąpiła w dniu 31 sierpnia 2013r. Zgodnie z art.14a ust. 1 ustawy Rada Gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

(Dowód akta kontroli str.:4-8, 562)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej złożyło wniosek w dniu 29 kwietnia 2013. „o dokonanie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Gminę Świlcza”. Zgodnie z art. 82 ust. 2b ustawy „organ dokonuje wpisu do ewidencji w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia”, oraz zgodnie z art. 82 ust. 4 ustawy. „organ o którym mowa w ust. 1 wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji (...)” Wójt Gminy Świlcza Wojciech Wdowik nie dokonał wpisu do ewidencji oraz nie wydał decyzji odmownej. W związku z powyższym Wójt Wojciech Wdowik wyjaśnił: „Z uwagi na wielotorowość działań rodziców i Stowarzyszenia (skarga do WSA w lutym 2013r. i uporczywe wskazywanie budynku szkoły, do którego nie mieli tytułu prawnego), oraz mając na względzie uprzednie doświadczenia w relacjach z tym Stowarzyszeniem, które nie rozpoczęło działalności prowadzenia placówki w 2012 roku pomimo uzyskania wpisu do ewidencji szkół, wprowadziło dezorientację co do prowadzenia szkoły. W związku z tym nie dokonano wpisu do ewidencji szkół niepublicznych oraz nie wydano decyzji odmownej”.

2. Zgodnie z przepisem art 14a ust.1 ustawy Rada Gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Pomimo likwidacji dwóch szkół podstawowych w Bratkowicach i w Błędowej Zgłobieńskiej, które prowadziły kl. „0” z dniem 31 sierpnia 2013 r. podjęto uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie planu sieci , prowadzonych przez Gminę Świlcza publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w dniu 30 października 2013r. (uchwała nr XLIV/344/2013) naruszając art. 14 ust.1 ustawy. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta: „Uchybienie zostało naprawione Uchwałą Nr XLIV/344/2013 Rady Gminy Świlcza z dnia 30 października 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie planu sieci, prowadzonych przez Gminę Świlcza, publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych. Dokonano zmiany w uchwale Nr XXII/167/2012 Rady Gminy Świlcza z dnia 1 czerwca 2012r. w sprawie planu sieci, prowadzonych przez Gminę Świlcza, publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, iż w tej sprawie istotniejszy jest fakt funkcjonowania w obrocie prawnym uchwały Nr XXXVIII/281/2013 Rady Gminy Świlcza z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie planu sieci – prowadzonych przez Gminę Świlcza – publicznych szkół podstawowych i publicznych gimnazjów oraz ustalenia granic ich obwodów (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2013 r., poz. 2259) przyporządkowującej dzieci

ze zlikwidowanych: Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej i Szkoły Podstawowej Nr 3 w Bratkowicach do - odpowiednio - obwodu Szkoły Podstawowej w Dąbrowie oraz Szkół Podstawowych Nr 1 i 2 w Bratkowicach.

Chwilowy brak aktualizacji uchwały w sprawie sieci przedszkoli w związku z likwidacją ww. Szkół (w których mieściły się też oddziały przedszkolne) nie tylko nie uniemożliwia odbywania rocznego wychowania przedszkolnego przez dzieci mu podlegające, ale też nie uniemożliwia dyrektorom wymienionych szkół obwodowych, kontroli spełniania tego obowiązku. To rodzice bowiem - zgodnie z art. 14 b ust. 1 ustawy o systemie oświaty - są zobowiązani do dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego i zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia. Wobec likwidacji ww. Szkół, i jednocześnie braku ustawowej delegacji do ustalania obwodów przedszkolom, rodzice winni wybrać inne przedszkole, na terenie Gminy, w którym ten obowiązek ich dziecko spełniać będzie, czemu z kolei odpowiada obowiązek dyrektora tego przedszkola poinformowania dyrektora szkoły podstawowej w obwodzie, której dziecko to mieszka, o jego spełnianiu. Kontroli spełniania obowiązku odbywania rocznego wychowania przedszkolnego dokonują, bowiem dyrektorzy szkół podstawowych w obwodzie, których dziecko mieszka (art. 14b ust. 2 ustawy) na podstawie - przekazanej im przez wójta gminy po myśli art. 19 ust. 2 ustawy - informacji o stanie i zmianach w ewidencje dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 18 lat. W niniejszej sprawie, mimo chwilowego braku aktualizacji planu sieci przedszkoli, nic zatem nie stało i nie stoi na przeszkodzie kontroli realizacji tego obowiązku przez dzieci uczęszczające uprzednio do oddziałów zerowych zlikwidowanych Szkół Podstawowych w Błędowej Zgłobieńskiej i Bratkowicach.

Reasumując, gmina winna zapewnić każdemu dziecku możliwość odbywania rocznego wychowania przedszkolnego i wychowania przedszkolnego w ogólności. Istniejąca na terenie Gminy Świlcza (z wyłączeniem oddziałów zerowych w zlikwidowanych szkołach podstawowych) sieć publicznych przedszkoli i oddziałów zerowych przy szkołach podstawowych zaspokaja w pełni potrzeby społeczności lokalnej w tym zakresie”.

(Dowód akta kontroli str.:275-293, 553-555, 562)

3.1.2. Zmiana warunków lokalowych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

1.

Opis stanu
faktycznego

W wyniku przeniesienia uczniów ze zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej do Zespołu Szkół w Dąbrowie uległy poprawie warunki lokalowe ich nauczania. W szkole w Dąbrowie zwiększyła się ilość sal lekcyjnych, zajęcia sportowe są prowadzone w sali gimnastycznej pełnowymiarowej z zapleczem sanitarnym. Szkoła dysponuje również miejscami do rekreacji dla uczniów tj. wyposażonym placem zabaw i salą zabaw z tzw. suchym basenem. Ponadto funkcjonuje stołówka z zapleczem kuchennym oraz świetlica szkolna czynna 10 godzin dziennie.

W wyniku oględzin stwierdzono, iż budynek szkoły zlikwidowanej przylega do budynku szkoły około 80 letniej nieużytkowanej od dłuższego czasu z widocznymi śladami wilgoci na murach. Szkoła jest nieotylnowana i nieocieplona.

Szkoła przejmująca posiadała 1 boisko trawiaste do piłki nożnej, 1 boisko trawiaste do siatkówki, 1 boisko asfaltowe do siatkówki , 1 boisko asfaltowe do siatkówki i koszykówki, 1 boisko (w budowie) o powierzchni syntetycznej dwufunkcyjne do

siatkówki i tenisa ziemnego, oraz wyposażony plac zabaw dla dzieci młodszych. Szkoła mieści się w budynku 2 piętrowym, budynek jest otynkowany, ocieplony.

(Dowód akta kontroli str.:315-325, 563-572)

2.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od dyrektorów szkół przejmujących uczniów z placówek zlikwidowanych, nie stwierdzono różnic w programach nauczania stosowanych w szkołach zlikwidowanych i szkołach „przejmujących” na terenie Gminy Świlcza.

(Dowód akta kontroli str.: 301-310)

3.

Nowopowstałe szkoły podstawowe w Bratkowicach (prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły „Nasza trójka”) oraz w Bziance (prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Nazaretanek) prowadzą działalność w bazie lokalowej zlikwidowanych szkół. Zgodnie z umowami zawartymi z Wójtem Gminy Świlcza podmioty odpowiedzialne za działalność dydaktyczną w tych placówkach weszły w prawa użytkowania nieruchomości gruntowych i wyposażenia zlikwidowanych szkół. Wyposażenie pracowni i sal lekcyjnych, warunki do prowadzenia zajęć sportowych, miejsca rekreacji dla uczniów klas młodszych, warunki funkcjonowania oddziału przedszkolnego znajdują się na podobnym poziomie. W związku z powyższym brak jest istotnej zmiany warunków lokalowych kształcenia uczniów.

(Dowód akta kontroli str.:315-325, 563-572)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

3.1.3.Zmiana warunków organizacyjnych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

1.

Opis stanu
faktycznego

W szkole w Błędowej Zgłobieńskiej w związku z małą liczebnością klas ok. 6 uczniów w klasie, nauka odbywała się w systemie łączonym. Wskaźniki zajęć edukacyjnych przeprowadzanych łącznie w stosunku do wymiaru godzin w poszczególnych klasach wynosiły: kl. „0”-65%, kl. I-77%, kl.II-96%,kl. III-96%, kl.IV-100%,kl. V-100%, kl. IV -26%. W szkole w Błędowej Zgłobieńskiej zapewniano możliwość jednoosobowej pracy 1 ucznia na komputerze. Tygodniowy wymiar pracy zajęć pozalekcyjnych wynosił 8,5 godzin., Szkoła nie posiadała świetlicy. W przejmującym uczniów Zespole Szkół w Dąbrowie zakres łączenia klas podczas zajęć dydaktycznych był mniejszy. W kl. I i kl. II w systemie łączonym odbywało się 26% zajęć dydaktycznych, natomiast w kl. V i VI łączonych było 21 % zajęć lekcyjnych. Szkoła w Dąbrowie zapewnia w 14, 5 godziny zajęć pozalekcyjnych tj. więcej niż szkoła w Błędowej Zgłobieńskiej. Zespół posiada również świetlicę z której mogą korzystać uczniowie. Średnia liczba uczniów w klasie wynosi 10,3. Szkoła zapewnia możliwość jednoosobowej pracy ucznia na komputerze. Po przeniesieniu uczniów do szkoły w Dąbrowie zapewniono zgodność w nauczaniu języka obcego. Poprawa warunków organizacyjnych dotyczyła głównie zakresu łączenia zajęć edukacyjnych oraz ilości zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę przejmującą uczniów.

(Dowód akta kontroli str.:326-347)

2.

Na bazie lokalowo-dydaktycznej zlikwidowanych szkół w latach 2011-2013 powstały 2 szkoły prowadzone przez inne podmioty niż gmina tj. : Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek w Bziance (prowadzi działalność od 1 września 2012r) oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach (prowadzi działalność od 1 września 2013r.).

-Po przejściu uczniów przez Szkołę Publiczną Sióstr Nazaretanek w Bziance nauczanie w klasach łączonych nie występowało w przeciwieństwie do szkoły prowadzonej przez gminę (tj. SP w Bziance), w której zajęcia w formie łączonej odbywało się w następującym wymiarze: kl. „0”-70%, kl. I -87%, kl. II -91%, kl. III-91%, kl. IV-76%,kl. V- 71%. Średnia liczebność klas w obu szkołach kształtowała się na zbliżonym poziomie ok. 7 uczniów w klasie. W szkole przejmującej uczniów tygodniowy wymiar zajęć pozalekcyjnych wynosił 26 godzin, a w szkole zlikwidowanej zajęcia dodatkowe nie były prowadzone. Ilość komputerów przypadających na jednego ucznia nie zmieniła się, kontynuowano nauczanie języka angielskiego.

-W Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach nauczanie w formie łączenia klas nie jest prowadzone. Natomiast w szkole zlikwidowanej zajęcia dydaktyczne odbywały się w klasach w systemie łączonym. Wymiar wspólnych zajęć edukacyjnych w poszczególnych klasach kształtował się następująco : kl. „0” 32 %, kl. I-36%, kl. V-24%,kl. VI-24%. Ponadto w szkole zlikwidowanej tygodniowy wymiar godzin zajęć pozalekcyjnych wynosił 3 godz, natomiast w szkole niepublicznej 6 godz. Poprawa warunków edukacyjnych nastąpiła w zakresie nauczania w klasach łączonych oraz tygodniowego wymiaru zajęć pozalekcyjnych. Kontynuowano nauczanie języka angielskiego, ilość komputerów przypadających na jednego ucznia nie zmieniła się.

(Dowód akta kontroli str.: 326-347)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

3.1.4.Zmiana nauczycieli dla uczniów zlikwidowanych szkół.

1.

-Zlikwidowana Szkoła Podstawowa w Bziance w przeliczeniu na etaty zatrudniała 7,12 nauczycieli (12 nauczycieli) w tym 1,17 etatu dla nauczycieli mianowanych (2 nauczycieli), 5,38 etatu dla nauczycieli dyplomowanych (7 nauczycieli), 0,27 etatu dla nauczycieli kontraktowych (1 nauczyciel), 0,30 etatu dla nauczycieli stażystów (2 nauczycieli). Wskaźnik nauczycieli mianowanych i dyplomowanych do etatów ogółem kształtował się na poziomie 92%.

W Publicznej Szkole Podstawowej Sióstr Nazaretanek (przejmującej uczniów) zatrudniono ogółem 10,93 nauczycieli w przeliczeniu na etaty (16 nauczycieli) w tym 1,72 etatu przeznaczono dla nauczycieli mianowanych (2 nauczycieli) oraz 1,11 dla nauczycieli dyplomowanych (2 nauczycieli), 1,71 etatu dla nauczycieli kontraktowych (3 nauczycieli), oraz 6,39 etatu dla nauczycieli stażystów (9 nauczycieli). Wskaźnik zatrudnienia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w stosunku do ogółu etatów wynosił 25,9%.

-Zlikwidowana Szkoła Podstawowa nr 3 w Bratkowicach zatrudniała 9,24 nauczycieli w przeliczeniu na etaty (12 nauczycieli). W tym 1 etat był przeznaczony dla nauczyciela mianowanego (1 nauczyciel) i 5,35 etatu dla nauczycieli dyplomowanych (7 nauczycieli), 2,61 etatu dla nauczycieli kontraktowych (3 nauczycieli oraz 0,28 etatu dla nauczycieli stażystów (1 nauczyciel). Wskaźnik

zatrudnienia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w stosunku do ogółu etatów wynosił 68,7%.

-W przejmującej uczniów Niepublicznej Szkole Podstawowej w Bratkowicach zatrudnionych było 8,54 nauczycieli w przeliczeniu na etaty (12 nauczycieli). W tym 1,8 etatu nauczyciela mianowanego (2 nauczycieli) 5,28 etatu dla nauczyciela dyplomowanego (7 nauczycieli), 1,23 etatu dla nauczycieli kontraktowych (2 nauczycieli) oraz 0,23 etatu dla nauczycieli stażystów (1 nauczyciel). Wskaźnik zatrudnienia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w stosunku do ogółu etatów wynosił 82,9 %.

-Zlikwidowana Szkoła Podstawowa w Błędowej Zgłobieńskiej zatrudniała 8,23 nauczycieli w przeliczeniu na etaty (11 nauczycieli). W tym 1,5 etatu przeznaczono dla nauczycieli mianowanych (2 nauczycieli), 5,34 etatu dla nauczycieli dyplomowanych (6 nauczycieli), 1,39 etatu dla nauczycieli kontraktowych (3 nauczycieli), Wskaźnik zatrudnienia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w stosunku do ogółu etatów wynosił 83%.

Przejmujący Zespół Szkół w Dąbrowie zatrudniał 12 nauczycieli w przeliczeniu na etaty. W tym 2,0 etatu przeznaczono dla nauczycieli mianowanych (2 nauczycieli), 7,0 etatu dla nauczycieli dyplomowanych (8 nauczycieli), 2,0 etatu dla nauczycieli kontraktowych (2 nauczycieli). Wskaźnik zatrudnienia nauczycieli mianowanych i dyplomowanych w stosunku do ogółu etatów wynosił 88,2 %

(Dowód akta kontroli str.:348-351)

2.

Szkoła Podstawowa w Bziance zatrudniała 12 nauczycieli – po likwidacji 4 nauczycieli zatrudniono w szkole przejmującej uczniów, 2 nauczycieli podjęło pracę w innych szkołach i placówkach. Los pozostałych nauczycieli jest Urzędowi Gminy nie znany.

Szkoła Podstawowa nr 3 w Bratkowicach zatrudniała 12 nauczycieli - po likwidacji 11 nauczycieli podjęło pracę w szkole przejmującej uczniów, 1 osoba znalazła zatrudnienie poza oświatą

Szkoła Podstawowa w Błędowej Zgłobieńskiej zatrudniała 11 nauczycieli z których 4 podjęło pracę w innych szkołach i placówkach Gminy Świlcza, 1 nauczyciel przeszedł na emeryturę, 1 osoba znalazła zatrudnienie poza jednostkami samorządowymi.

(Dowód akta kontroli str.: 348-351)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia proces likwidacji szkół w latach 2011-2013. O zamiarze likwidacji zostali powiadomieni rodzice uczniów, uzyskano niezbędne opinie Podkarpackiego Kuratora Oświaty oraz związków zawodowych. Uczniom szkół likwidowanych zapewniono możliwość kontynuowania nauki w innych szkołach prowadzonych przez gminę. Warunki lokalowe w przypadku nowopowstałych szkół Publicznej

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

Szkoły Sióstr Nazaretanek i Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach nie uległy zasadniczej zmianie, natomiast poprawiły się dla uczniów przejętych przez Zespół Szkół w Dąbrowie. W opinii Najwyższej Izby Kontroli nieprawidłowością jest naruszenie przepisu art. 82 ust. 2b i 4 ustawy poprzez brak decyzji dotyczącej wniosku Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej odnośnie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż naruszono przepis art 14a ust. 1 ww. ustawy tj. wydano uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie planu sieci, prowadzonych przez Gminę Świlcza publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w dniu 30 października 2013r. (uchwała nr XLIV/344/2013) tj. dwa miesiące po rozpoczęciu roku szkolnego.

3.2. Organizacja dowożenia uczniów do szkół na terenie gminy.

1.

Opis stanu
faktycznego

Urząd Gminy w Świlczy w roku szkolnym 2012/2013 organizował dowożenie dla uczniów do Zespołu Szkół w Świlczy, Zespołu Szkół w Trzcianie, Zespołu Szkół w Bratkowicach oraz Zespołu Szkół w Rudnej Wielkiej. Dowóz na terenie gminy był realizowany przez podmioty gospodarcze - „Sigma” s.c., Veolia Transport Sp. z o.o. na podstawie wykupionych miesięcznych biletów, lub imiennych list dostarczanych przez szkołę. W każdym przypadku szkoły zobowiązywały się do sprawowania opieki przez wyznaczonego nauczyciela nad uczniami w czasie dowozu.

Zgodnie z zestawieniem SIO w roku szkolnym 12/13 gmina na swój koszt dowoziła 277 uczniów. W tym Zespołu Szkół w Świlczy dowożono 40 osób, do Zespołu Szkół w Trzcianie dowożono 52 uczniów, do Zespołu Szkół w Bratkowicach dowożono 106 uczniów, do Zespołu Szkół w Rudnej Wielkiej 75 osób. Ponadto do Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej i Szkoły Podstawowej nr 2 w Bratkowicach na podstawie umów z rodzicami było dowożonych 4 uczniów.

W wyniku likwidacji szkół podstawowych Bziance i Bratkowicach nie zaistniała konieczność dowożenia uczniów i tworzenia nowych tras dowozu.

Ze zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej do Szkoły Podstawowej w Dąbrowie dowożony jest 1 uczeń, posiadający orzeczenie o kształceniu specjalnym. Dowożenie odbywa się na podstawie umowy pomiędzy Wójtem Gminy Świlcza a rodzicami (umowa nr 1/2013). Podobnej treści umowa została zawarta roku 2012. Zgodnie z nią gmina zobowiązała się zapłacić rodzicowi kwotę równą iloczynowi liczby dni faktycznego dowożenia do szkoły i stawki za 1 dzień dowożenia w wysokości 14,00 zł.(ok 280zł/miesięcznie)

W związku z powyższym koszty ponoszone przez Urząd Gminy Świlcza na dowożenie uczniów nie zwiększyły się w wyniku likwidacji szkół w Bziance Bratkowicach oraz Błędowej Zgłobieńskiej.

(Dowód akta kontroli str.:352-373, 581-624)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

Likwidacja szkół nie miała wpływu na sposób i warunki dowożenia uczniów do szkół przejmujących uczniów ze szkół zlikwidowanych.

3.3 Finansowanie zadań oświatowych gminy.

3.3.1.Zagospodarowanie przez Gminę mienia zlikwidowanych szkół.

1.

Opis stanu
faktycznego

Nieruchomości które zajmowały zlikwidowane szkoły w Bratkowicach, Bziance, Błędowej Zgłobieńskiej były własnością Gminy Świlcza.

Wartość księgowa na dzień likwidacji poszczególnych szkół kształtowała się następująco:

Szkoła Podstawowa nr 3 w Bratkowicach – 259155,46 zł,

Szkoła Podstawowa w Bziance – 1734429,14 zł,

Szkoła Podstawowa w Błędowej Zgłobieńskiej - 840707,70 zł.

Budynek szkoły Bziance wraz z wyposażeniem został przekazany Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu na podstawie umowy nieodpłatnego użyczenia. Przejęcie składników majątkowych ruchomych i nieruchomości odbyło się na podstawie protokołu przekazania. Zgodnie z protokołem majątek szkoły został przejęty przez Zgromadzenie wg wartości księgowej. W myśl zawartej umowy biorący w użyczenie nieruchomość zobowiązał się do ponoszenia zwykłych niezbędnych do zachowania szkoły w stanie niepogorszonym kosztów, natomiast Gmina zobowiązała się do utrzymania przedmiotu użyczenia w stanie „przydatności do umówionego rodzaju działalności.” Ponadto Urząd Gminy w 2012r (po dacie użyczenia budynku szkoły) poniósł koszty wykonania izolacji przeciwwilgociowej w wysokości 17325 zł, oraz wykonanie placu zabaw w wysokości 7866.96 zł. Natomiast w 2013r Urząd Gminy sfinansował wykonanie dodatkowych urządzeń na placu zabaw dla dzieci w wysokości 17555,76 zł. (łącznie wydatkowano 42742,72 zł). Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy: *„W 2012 i 2013 roku na wykonanie placu zabaw przeznaczono kwotę w wysokości 25.422,72 zł (faktura nr 129/12/2012 z dnia 12.12.2012r. na kwotę 5 564,52 zł oraz faktura nr F/000947/12/12 z dnia 5.12.2012 na kwotę 2302,44zł i faktura nr 05/02/2013r. z dnia 26.02.2013r. na kwotę 17.555,76 zł) - Ponadto informuję, że plac zabaw jest miejscem z którego korzystają nie tylko uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek, ale także inne dzieci z terenu Bzianki. Jest to jedyne miejsce rekreacyjne w Bziance dla dzieci i młodzieży. Uzgodnienie w tej sprawie zostało zawarte pomiędzy Wójtem Gminy Świlcza, a Dyrektorem Publicznej Szkoły Podstawowej. Uchwałą zebrania wiejskiego mieszkańcy przeznaczyli pieniądze z funduszu sołectkiego na w/w cel. Utworzenie placu zabaw w innym miejscu na terenie Bzianki było nierealne, bowiem Gmina takiego miejsca w Bziance nie posiada. Zatem skoro służy on mieszkańcom Bzianki i ich dzieciom uzasadnione jest wsparcie finansowe na tworzenie placu zabaw. Wcześniej przy szkole nie było żadnego miejsca do zabawy dla dzieci”.*

Budynek Szkoły Podstawowej nr 3 w Bratkowicach został przekazany w nieodpłatne użyczenie wraz z wyposażeniem Stowarzyszeniu Przyjaciół Szkoły „Nasza Trójka” na okres 3 lat. Zgodnie z protokołem przekazania Stowarzyszenie przejęło szkołę wraz z majątkiem trwałym i ruchomym. W myśl postanowień umowy stowarzyszenie ponosiło koszty związane ze zwykłym użytkowaniem przedmiotu użyczenia.

Budynek w Błędowej Zgłobieńskiej z chwilą likwidacji szkoły został wyłączony z eksploatacji. W celu zabezpieczenia go przed dewastacją zawarto umowę na czas do 31 grudnia 2013r., z dnia 02.09.2013r., z robotnikiem gospodarczym

którego obowiązkiem był nadzór nad budynkiem zlikwidowanej szkoły. Zgodnie z umową wynagrodzenie miesięczne robotnika wynosiło 1050,00 zł. W czasie kontroli sposób wykorzystania budynku po zlikwidowanej szkole nie został ostatecznie przesądzony. Wójt Gminy w wyjaśnił, iż: „Sprawa przeznaczenia budynku szkoły była wielokrotnie przedstawiana na spotkaniach ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej. W trakcie spotkań omawiane było przeznaczenie tego budynku między innymi na Zakład Opieki Leczniczej. Spowodowane jest to zapotrzebowaniem środowiska na tego typu usługi. Z terenu Gminy Świlcza w ciągu roku kalendarzowego umieszczanych jest około 35 osób niepełnosprawnych w ZOL znajdujących się na terenie innych gmin.

Ponadto w budynku tym oprócz ZOL można zorganizować „Uniwersytet Trzeciego Wieku”, który byłby wykorzystany przez mieszkańców Błędowej Zgłobieńskiej i całej gminy. Kolejną możliwością przeznaczenia tego budynku jest utworzenie świetlicy dla dzieci i młodzieży z Błędowej Zgłobieńskiej. Propozycje te były wielokrotnie przeze mnie przedstawiane na spotkaniach wiejskich oraz na spotkaniach w trakcie akcji protestacyjnej Stowarzyszenia, które nie spotkały się z akceptacją.

Dodatkowo sprawę przeznaczenia budynku utrudnia złożona kasacja od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie oddalająca skargę na Uchwałę Nr XXX/232/2012 Rady Gminy Świlcza z dnia 14 grudnia 2012r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej.

W/w sprawę chcę ponownie przedstawić na najbliższym spotkaniu wiejskim w Błędowej Zgłobieńskiej w dniu 24 listopada 2013 roku.

Niemniej jednak ostateczną decyzję co do przeznaczenia budynku szkoły mam nadzieję zostanie wspólnie ustalona z mieszkańcami Błędowej Zgłobieńskiej, Radą Gminy Świlcza po ostatecznym rozstrzygnięciu sprawy kasacyjnej”.

Urząd Gminy w Świlczy w związku likwidacją szkół nie przeprowadzał wyceny ich wartości rynkowej.

(Dowód akta kontroli str.:35-43, 107-110, 581-629, 636-662)

2.

Majątek ruchomy ze Szkoły Podstawowej nr.3 w Bratkowicach oraz Szkoły Podstawowej w Bziance przekazano biorącym w nieodpłatne użyczenie. Wartość księgową majątku wynosiła odpowiednio 176 210,24 zł., 176 042,01 zł. Zgodnie z protokołami nowopowstałe szkoły pozyskały między innymi krzesła uczniowskie, stoły, pomoce dydaktyczne, sprzęt komputerowy.

Po likwidacji Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej przekazano na podstawie protokołu między innymi komputery i kopiarki o wartości 59169,91 zł. do Zespołu Szkół w Trzcianie prowadzonego przez Urząd Gminy. W budynku szkoły pozostał sprzęt typu ławki, krzesła. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta pozostały sprzęt o wartości 56472,97 zł będzie przekazywany innym jednostkom UG.

(Dowód akta kontroli str.: 35-43, 107-112, 630-635)

3.

W latach 2011-2013 na terenie Gminy Świlcza nie dokonano przekształceń szkół prowadzonych przez Urząd Gminy.

(Dowód akta kontroli str.:168-170)

4.

W latach 2011-2013 przekazano w dwóch przypadkach szkoły (w Bziance i w Bratkowicach) w nieodpłatne użyczenie w związku z powyższym nie przyniosły one dochodów.

Budynek szkoły w Błędowej Zgłobieńskiej w roku szkolnym 2013/2014 w wyniku likwidacji nie generował dochodów natomiast szacunkowe koszty utrzymania budynku szkoły od 1.09.2013r. do 31.12.2013r. wyniosą 17490,00 zł.

(Dowód akta kontroli str.:636-662)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza ,iż zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy szkoła publiczna ma zapewnić uczniom możliwość skorzystania z zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych, ponadto przepis art. 5 ust. 7 pkt 1 ustawy nakłada na organ prowadzący szkołę obowiązek zapewnienia warunków do realizacji celów statutowych. Wydatkowanie przez Urząd Gminy w Świlczy środków finansowych na urządzenia rekreacyjne po dacie przekazania nieruchomości szkolnych w bezpłatne użyczenie Zgromadzeniu Sióstr Nazaretanek stoi w sprzeczności z ww. przepisem.

3.3.2. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w zatrudnieniu pracowników do realizacji zadań oświatowych.

1.

-Szkoła Podstawowa nr 3 w Bratkowicach.

W zlikwidowanej Szkole Podstawowej nr 3 w Bratkowicach zatrudnionych było 12 nauczycieli – w tym 8 na czas nieokreślony i 4 na czas określony. Szkoła posiadała w swej strukturze 1 stanowisko dyrektora. W zlikwidowanej szkole z 3 nauczycielami rozwiązano stosunek pracy w związku z przejściem na emeryturę. W ww. placówce zatrudniono 4 pracowników niepedagogicznych, posiadali oni umowy o pracę na czas nieokreślony, żaden z nich nie odszedł na emeryturę. Umowy z pracownikami zatrudnionymi na czas określony wygasły z chwilą likwidacji szkoły tj. z dniem 31 sierpnia 2013r..

Z 7 nauczycielami rozwiązano stosunek pracy na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, ze zm.) z równoczesną wypłatą odpraw.

Wydatki poniesione na wypłatę odpraw dla zwolnionych pracowników wyniosły 170 676,52 zł.

Nowopowstała szkoła prowadzona przez Stowarzyszenie zatrudniła 10 nauczycieli oraz 3 pracowników niepedagogicznych ze zlikwidowanej szkoły.

-Szkoła Podstawowa w Błędowej Zgłobieńskiej.

Zlikwidowana placówka zatrudniała na podstawie umów o pracę 12 nauczycieli w tym 10 na czas nieokreślony oraz 2 na czas określony. Szkoła posiadała 1 stanowisko kierownicze. Ponadto w szkole zatrudniano 5 pracowników niepedagogicznych. Z wszystkimi pracownikami szkoły rozwiązano umowy o pracę w związku z likwidacją. W jednym przypadku nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem z powodu przejścia na emeryturę.

Po wypowiedzeniu stosunku pracy w zlikwidowanej szkole z 4 nauczycielami oraz 3 pracownikami administracyjnymi nawiązano stosunek pracy w innych szkołach prowadzonych przez Gminę Świlcza. W przypadku 8 nauczycieli nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 20 ust.1 KN z równoczesnym wypłaceniem odpraw.

Wysokość odpraw dla zwalnianych pracowników wyniosła 176761,77 zł.

-Szkoła Podstawowa w Bziance

Zlikwidowana szkoła zatrudniała 12 nauczycieli oraz 4 pracowników niepedagogicznych. Zatrudnionych na czas nieokreślony było 9 nauczycieli natomiast 3 pracowników pedagogicznych posiadało umowy o pracę na czas określony. Pracownicy administracyjni byli zatrudniani na czas nieokreślony w liczbie 3 oraz 1 na czas określony. Żaden pracownik szkoły w związku z likwidacją nie odszedł na emeryturę. W wyniku likwidacji nowopowstała szkoła podstawowa Sióstr Nazaretanek zatrudniła 4 nauczycieli oraz 2 pracowników niepedagogicznych natomiast 3 nauczycieli zostało zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Urząd Gminy w Świlczy. W trybie art. 20 ust. 1 KN zwolniono 6 nauczycieli wraz z wypłatą odpraw. Umowy zawierane na czas określony z pracownikami oraz nauczycielami wygasły z dniem likwidacji szkoły.

Wysokość odpraw dla zwalnianych nauczycieli wyniosła 121528,66 zł.

(Dowód akta kontroli str.:348-351, 375-405)

2.

Likwidacja szkół w latach 2011-2013 nie spowodowała zmian organizacji obsługi szkół w gminie. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym z 2007r. w Urzędzie Gminy w Świlczy są dwie osoby zajmujące się oświatą. W wyniku likwidacji rozwiązano stosunek pracy z 12 pracownikami obsługi. Na nowo zatrudniono w placówkach dydaktycznych prowadzonych przez UG - 3 zwolnionych pracowników obsługi.

(Dowód akta kontroli str.: 406)

3.

Poziom zatrudnienia w Zespole Szkół w Dąbrowie po przejęciu uczniów ze zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej nie zmienił się i wynosił w latach szkolnych 2012/13 oraz 2013/14 - 12 nauczycieli oraz 7 pracowników obsługi. Liczba oddziałów szkolnych i przedszkolnych wynosiła odpowiednio- 6 i 2 w bieżącym roku szkolnym jak również w poprzednim. Liczba uczniów uczęszczających do szkoły jest na poziomie 62, a w poprzednim roku szkolnym wynosiła 66. Liczba wychowanków uczęszczających do przedszkola wynosiła 37 w roku szkolnym 2012/13 i 42 w roku szkolnym 2013/14.

(Dowód akta kontroli str.: 338-347)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

3.3.3. Finansowanie z budżetu gminy szkół publicznych prowadzonych przez inne podmioty i szkół niepublicznych przejmujących uczniów szkół zlikwidowanych.

1.

Zasady udzielania dotacji dla publicznych przedszkoli oraz publicznych szkół prowadzonych przez inne podmioty niż gmina Świlcza zostały ustalone w uchwałach Rady Gminy XXIII/177/2012 z dnia 29 czerwca 2012r. oraz XLIII/334/2013 z dnia 20 września 2013 r. Na terenie gminy Świlcza znajduje się jedna szkoła której dotyczą ww. uchwały tj. Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Nazaretanek.

Zgodnie z uchwałami z 2012r. oraz 2013r. podstawę obliczenia dotacji dla szkół stanowiły wydatki bieżące przewidziane na ucznia w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez Gminę Świlcza – nie niższe niż kwota przewidziana dla jednego ucznia szkoły danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez Gminę Świlcza oraz rzeczywista liczba uczniów. W myśl § 3 uchwał dotacje były przekazywane w 12 ratach, a ostateczne rozliczenie dotacji za okres roczny następował do 31 stycznia roku następnego.

Dotacja została naliczona i udzielona zgodnie z zasadami określonymi w art. 80 ust. 3, ust 4 ustawy. Stosownie do postanowień w.w. uchwał przekazywaną ją w ratach miesięcznych. Szkoła otrzymywała na ucznia, kwotę równą wydatkom bieżącym na jednego ucznia w szkołach prowadzonych przez gminę w poszczególnych miesiącach, która nie była mniejsza niż kwota przewidziana na jednego ucznia statystycznego w subwencji oświatowej, wynosząca w 2012r. - 646,64 zł a w 2013 r. 674,05 zł, Przeciętny koszt utrzymania ucznia w szkołach prowadzonych przez JST wynosił 747,21 zł. a w 2013r. w zależności do miesiąca 684,22 zł w styczniu, 674,48 zł w lutym, 673,76 zł w marcu, 675,19 zł w kwietniu i w maju, 675,91 zł w czerwcu, 677,35 w lipcu i sierpniu, 762,52 zł w wrześniu,

Wysokość dotacji dla przedszkoli publicznych określona w ww. uchwałach została ustalona zgodnie z przepisem art. 80 ust. 2 ustawy. W związku z wątpliwościami dotyczącymi sposobu naliczania dotacji dla kl. „0” Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek skierowano zapytanie prawne do Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zgodnie z odpowiedzią udzieloną w dniu 19.11.2012r. *„organ prowadzący (inny niż jst.) publiczną szkołę podstawową z oddziałem przedszkolnym jak ma to miejsce w opisanej sytuacji, jest uprawniony do otrzymywania na każdego ucznia – realizującego wychowanie przedszkolne – dotacji z budżetu gminy zgodnie z art. 80 ust. 2 -2a ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., poz. 2572, ze zm.)”.*

Podstawę obliczenia dotacji dla publicznego przedszkola stanowiły wydatki bieżące przewidziane na jednego ucznia w przedszkolach prowadzonych przez gminę oraz rzeczywista liczba uczniów w przedszkolach. Dotacja udzielona dla oddziału „0” prowadzonego przez Siostry Nazaretanki wynosiła w przeliczeniu na wychowanka w 2012 r.,- 578,37 zł miesięcznie, a w 2013 r. – 563,08 zł w styczniu, 601,50 zł w lutym i marcu, 598,22 zł w kwietniu, maju, czerwcu, lipcu, sierpniu oraz 597,01 zł. we wrześniu.

Publiczna Szkoła Sióstr Nazaretanek otrzymała do grudnia 2012r - 107421,89 zł na prowadzenie szkoły (rozdział 80101), na prowadzenie oddziału przedszkolnego 40541,60 zł (rozdział 80103). Do września 2013r. w.w. szkoła otrzymała kwotę 266387,56 zł na prowadzenie szkoły (rozdział 80101), oraz 97065,94 zł na prowadzenie oddziału przedszkolnego (rozdział 80103).

Zasady udzielania i rozliczania dotacji dla niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych regulują uchwały Rady Gminy XLIII/335/2013 z dnia 20 września 2013 r. oraz XLII/303/2013 z dnia 26 lipca 2013r. Na terenie gminy Świlcza działa jedna szkoła o tym charakterze - Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach (od 1 września 2013r.)

Zgodnie z uchwałą XLIII/335/2013 podstawę obliczenia dotacji dla szkoły stanowi kwota równa kwocie przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez Gminę Świlcza oraz rzeczywista liczba uczniów. W myśl przytoczonej uchwały dotacje przekazywane były w 12 częściach na podstawie informacji o rzeczywistej liczbie uczniów

wg. stanu na pierwszy dzień miesiąca którego dotyczy informacja. Zapisy w uchwale były zgodne z przepisem art. 90 ust. 2a ustawy.

Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Bratkowicach w związku z tym, że funkcjonuje od września br. otrzymała dotacje za miesiąc wrzesień w wysokości 56 210,46 zł. (rozdział 80101), w przeliczeniu na jednego ucznia dotacja wyniosła 674,05 zł.

Dotacja dla Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek oraz Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach została przekazana w zgodnie z postanowieniami uchwał Rady Gminy. Gmina dokonywała terminowo przelewów w kwotach zgodnych z kosztami utrzymania jednego ucznia w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę. Ponadto obie nowoutworzone szkoły o przewidywanej liczbie uczniów poinformowały Urząd Gminy do 30 września roku poprzedzającego przyznanie dotacji.

(Dowód akta kontroli str.: 409-431, 432-519, 522-524, 602-629.)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Urząd Gminy w roku szkolnym 2012/2013 Publicznej Szkole Podstawowej Sióstr Nazaretanek przyznał dotacje na finansowanie wydatków związanych z prowadzeniem kl. „0” zgodnie z przepisem art. 80 ust. 2 ustawy o systemie oświaty. Najwyższa Izba Kontroli stoi na stanowisku, że : „(...) podstawą prawną ustalania dotacji dla oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej prowadzonej przez inne podmioty niż jednostki samorządu terytorialnego (...) być winien art. 80 ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Z tym że reguły te obowiązywały do dnia 1 września 2013r. Po tej dacie do ww. oddziałów przedszkolnych należy stosować przepisy regulujące ustalanie dotacji, na zasadach określonych w art.6, z zastrzeżeniem art. 12, art. 14 ust. 1 i2, art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2013r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Na wymóg stosowania art. 80 ust. 3 i (...) u. s. o. do 1 września 2013r. wskazuje zarówno wykładnia językowa art. 80 (...)u. s. o. jak i wykładnia systemowa u. s. o. W przepisach art. 80 i art. 90 u. s. o. ustawodawca wyodrębnił kategorie podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, m.in. szkoły i przedszkola publiczne prowadzone przez inne podmioty niż ministrowie i jednostki samorządu terytorialnego, szkoły niepubliczne (w tym o uprawnieniach szkół publicznych) i przedszkola niepubliczne oraz inne formy wychowania przedszkolnego określone na podstawie w art. 14a ust. 7 u. s. o. Katalog ten, wśród beneficjentów dotacji, nie wyszczególnia oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, pomimo, że ustawodawca w u. s. o. „oddział przedszkolny” wymienia obok „przedszkola” i innych „ form przedszkolnych (art. 6 ust.4, art. 14 ust. 1, art. 14a, art. 14b, art.16 ust.8, art. 90 ust. 2b u. s. o.) . tj. tych form, w których realizowane jest wychowanie przedszkolne. Jeżeli zatem, w tym samym akcie prawnym kieruje on konkretne przepisy wprost do „oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej” tj. jednostki funkcjonującej w strukturze szkoły podstawowej, to nie jest dopuszczalne stosowanie wykładni rozszerzającej pojęcia „przedszkola” z art. 80 ust. 2 i art. 90 ust. 2b u. s. o. mającej na celu objęcie nim takiego oddziału. Byłoby to wbrew zasadzie racjonalnego ustawodawcy”.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż Wójt Gminy Świlcza dołożył wszelkich starań aby wyjaśnić sposób ustalania wysokości dotacji dla kl. „0” w Publicznej Szkole Sióstr Nazaretanek w Bziance, uzyskując odpowiedź z Ministerstwa Edukacji Narodowej zgodnie z którą do naliczenia wysokości dotacji dla kl. „0” należało

stosować zasady zawarte w przepisie art. 80 ust. 2 ustawy. W praktyce oznaczało to dla szkoły zmniejszenie dotacji o 23969,34 zł. w roku szkolnym 2012/2013. Stwierdzona nieprawidłowość nie wpłynęła jednak na ocenę badanej działalności, w związku, podjęciem przez Urząd Gminy działań w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji, oraz ustalenia od 1 września 2013 r. w sposób właściwy wysokości dotacji dla Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek w Bziance.

(Dowód akta kontroli str.: 668-673)

3.3.4. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w wydatkach na finansowanie zadań oświatowych gminy.

1.

W latach 2011 do 2013 wydatki z budżetu gminy na zadania oświatowe ogółem kształtowały się odpowiednio 17.642 tys. 19.059 tys. zaś plan wydatków 19.329 tys.

Wydatki bieżące na zadania oświatowe w 2012r. wzrosły w stosunku do 2011 r o 841 tys. zł, natomiast w 2013 zgodnie z planem zmniejszą się w stosunku do 2012 r. o 429 tys. zł. Wydatki bieżące na zadania subwencionowane według planu na 2013 r. zmniejsza się o 1.263 tys. w stosunku do roku poprzedniego.

Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne w relacji do wydatków bieżących na zadania subwencionowane w 2011 r. stanowiły 87,51 %, w 2012 r. stanowiły 88,18%, w 2013 r. (plan) stanowią 95,74%. W badanym okresie 2011r.-2013 r. część oświatowa subwencji ogólnej stanowi 86 %, 86,7%, 94,63% wydatków bieżących na zadania subwencionowane.

Wydatki z budżetu gminy na zadania oświatowe w relacji do uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej.

[tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan ^{d)}
		2011. r.	2012 r.	2013 r.
1.	Wydatki oświatowe ogółem (działy: 801 i 854) ^{a)} , w tym:	17.642	19.059	19.329
1.1.	– wydatki bieżące	17.553	18.394	17.965
1.2.	– wydatki majątkowe	89	665	1.364
1.3.	– wydatki bieżące na zadania subwencionowane ^{b)}	13.870	14.770	13.507
2.	Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne, w tym:	12.138	13.024	12.932
2.1.	– część oświatowa subwencji ogólnej ^{c)}	11.928	12.809	12.782
2.2.	– dotacje bieżące na zadania subwencionowane ^{b)}	210	215	150
3.	Relacja: poz. 2./poz. 1.3. [%]	87,51	88,18	95,74
4.	Relacja: poz. 2.1./poz. 1.3. [%]	86,00	86,70	94,63

(Dowód akta kontroli str.:525)

2.

W dniu 23 sierpnia 2011 r. na posiedzeniu wszystkich komisji problemowych Rady Gminy Świlcza przedstawiono koszty utrzymania szkół podstawowych w Błędowej Zgłobieńskiej, Bziance i Bratkowicach. Zgodnie z analizami finansowymi przedstawionymi na posiedzeniu oszczędności wynikające z likwidacji szkół powinny wynieść 1.109.917,00 zł.

(Dowód akta kontroli str.:530-551)

3.

Korzyści finansowe gminy wynikające z likwidacji Szkoły Podstawowej w Bziance w roku szkolnym 2012/13 wyniosły 275554,45 zł. W kalkulacji uwzględniono kwoty: a) wydatki bieżące poniesione na utrzymanie Szkoły Podstawowej w Bziance w roku szkolnym 2011/12 - 823442,54 zł, wpływy z rozdysponowania rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przeznaczone na sfinansowanie odpraw- 45133,00 zł, b) dotacje udzielone dla Publicznej Szkoły Podstawowej Sióstr Nazaretanek w roku szkolnym 2012/13 – zł,- 460 422,48, wydatki poniesione na odprawy nauczycieli mianowanych -89850,00 zł, wydatki poniesione na utrzymanie nieruchomości szkoły w roku szkolnym 2012/13 – 42748,61.

Ponadto w szkole prowadzonej przez gminę średni wydatek roczny na jednego ucznia szkoły wyniósł - 17049,01 zł., a na wychowanka kl.0 - 9571,8 zł. W szkole Sióstr Nazaretanek (przejmującej uczniów) roczny wydatek na ucznia w szkole kształtował się na poziomie 8214,17 zł a na wychowanka w kl. „0” 7141 zł. Koszty roczne utrzymania ucznia w szkole przejmującej uczniów w przedszkolu były mniejsze odpowiednio o 8834,84 zł, i o 2430,8 zł.

W związku z faktem, iż Szkoła Podstawowa w Dąbrowie przejęła uczniów w 2013 r. porównano poziom wydatków bieżących funkcjonowania obu szkół w roku szkolnym 2012/13 . Wydatki Szkoły Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej –w roku szkolnym 2012/13 – wyniosły 939999,47 zł. wydatki poniesione przez Zespół Szkół w Dąbrowie w roku szkolnym 2012/13 wynosiły 1159775,63 zł. Wydatki ponoszone przez Zespół Szkół w Dąbrowie (po uwzględnieniu wysokości odpraw dla nauczycieli mianowanych -142.646,55 zł. w Szkole Podstawowej w Błędowej Zgłobieńskiej) były większe niż wydatki w szkole w Błędowej Zgłobieńskiej o 362422,71 zł. Średni wydatek roczny na ucznia szkoły zlikwidowanej wyniósł 22998,72 zł, na wychowanka kl. 0 - 9571,8 zł. W szkole przejmującej uczniów na ucznia średni wydatek wyniósł 12971,4 zł. a na wychowanka przedszkola 8207,04 zł. Wydatki na jednego ucznia w Zespole Szkół w Dąbrowie były mniejsze o 10027,32 zł a na jednego wychowanka przedszkola o 1364,76 zł.

-W celu oszacowania planowanych korzyści finansowych gminy w wyniku likwidacji Szkoły Podstawowej nr 3 w Bratkowicach porównano wydatki bieżące szkoły zlikwidowanej w ostatnim roku jej funkcjonowania do planowanej wysokości dotacji dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Bratkowicach. Wydatki Szkoły Podstawowej w nr 3 w Bratkowicach w roku szkolnym 2012/13 – wyniosły 1087459,26 zł. Planowana wysokość dotacji dla szkoły niepublicznej w br. szkolnym wyniesie 674 525,52 zł. Przewidywana oszczędność w wysokości wydatków w br. szkolnym po uwzględnieniu odpraw dla nauczycieli mianowanych w zlikwidowanej szkole w wysokości 145.519,80 zł. wyniesie 267413,95 zł. Średni wydatek roczny na ucznia szkoły prowadzonej przez gminę wyniósł 13383,72 zł. a na wychowanka przedszkola 7284,36 zł. Przewidywany koszt roczny utrzymania

jednego ucznia w niepublicznej szkole wyniesie 8089 zł. i będzie on mniejszy o 5295,12 zł niż szkole zlikwidowanej.

Szacunkowe wydatki na utrzymanie nieeksploatowanej nieruchomości po zlikwidowanej Szkole w Błędowej Zgłobieńskiej od 1 września 2013r do 31 grudnia 2013r do wyniosą 17.490 zł.

(Dowód akta kontroli str.:526-529, 636-662)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność w badanym obszarze.

Likwidacja szkół publicznych przyczyni się do zmniejszenia wydatków bieżących na zadania oświatowe w 2013r. Zasady naliczenia i przekazywania dotacji dla szkół prowadzonych przez inne podmioty niż gmina były prawidłowe a dotacje przekazywano w należytej wysokości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵, wnosi o:

1. Podjęcie działań związanych ze złożonym wnioskiem przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Błędowej Zgłobieńskiej z dnia 29 kwietnia 2013 r. „o dokonanie wpisu do ewidencji szkół niepublicznych prowadzonej przez Gminę Świlcza.”

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

⁵ Dz.U. z 2012 r., poz.82

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów , dnia grudnia 2013 r.

Kontroler
Artur Rałowski
Główny specjalista k.p.

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

podpis